

Wat was de reden dat Zwitserland op het afgelopen EK met alle andere rode Holsteins de vloer aanveegde? De Zwitserse hoofdinspecteur Hans Peter Liechti vertelt over de fokkerij in zijn land: 'In ons heuvelachtige landschap zijn vooral ondiepe uiers en sterk beenwerk van belang.'

Wie was er niet onder de indruk van de Zwitserse roodbonten op het Europees kampioenschap afgelopen winter? De complete dieren uit het bergland imponeerden in hoogtemaat en type en de extreem hoge achteruiers waren een lust voor het oog. Zwitserland haalde in Brussel alle titels binnen, zowel bij de individuele roodbonten als bij het landenkampioenschap. De robuuste Rubensdochter Plattery Galante streek de hoogste prijs op, zij werd tot algemeen kampioene roodbont aangewezen. Landgenote Sunnibel Vision Ladie (v. Granduc Vision) schreef het juniorenkampioenschap op haar naam.

In de vier voorgaande edities van het EK won Duitsland de landenstrijd roodbont, iedere keer op de voet gevolgd door de Nederlandse delegatie. Dit jaar streefden de Zwitserse koeien – bij afwezigheid van de Duitse deelnemers – tegen de verwachting in iedereen voorbij. Voor veel mensen kwam de presta-

tie van de Zwitsers uit de lucht vallen. Wat kun je verwachten van een land dat zo'n 120.000 rode en ruim 75.000 zwarte Holsteinmelkkoeien telt? Volgens hoofdinspecteur Hans Peter Liechti, werkzaam voor het Schweizerischer Fleckviehzuchtverband (SFHV), was het optreden van de Zwitserse dieren niet zo verrassend: 'Op het Europees kampioenschap van 1996 hadden we de roodbonte jeugdkampioene, we waren op voorhand niet kansloos.'

Waarom verschilden de Zwitserse koeien ten opzichte van het vorige EK?

'Het belangrijkste is dat we veel aandacht hebben besteed aan het samenstellen van een uniforme groep. De eenheid van de tien koeien en vooral van de vier dieren in de landengroep, dat maakte het verschil. En in vier jaar is er veel gebeurd in de fokkerij. Na-

We fokten al op duurzaamheid voordat de term zijn intrede deed

tuurlijk zijn de koeien bij ons inmiddels ook scherper geworden, dat spreekt meer aan. Maar om nu te blijven praten over die beste uiers? Op dat onderdeel zijn we altijd goed geweest: goede uiers met een sterke ophangband. Misschien leken we zoveel beter omdat Nederland eigenlijk verwachtte eenvoudig te kunnen winnen aangezien Duitsland niet meedeed.'

Wijkt het Zwitserse fokdoel af van het fokdoel van de andere EU-landen?

'Voor exterieur blijft het belangrijk om de kwaliteit van het beenwerk en de uier te bewaren, al zijn dit ondertussen niet meer de eerste vereisten. We hebben al zo lang op die onderdelen gefokt. In ons heuvelachtige landschap zijn vooral ondiepe uiers en sterk beenwerk van belang. Dat verklaart waarom wij eigenlijk al lang op duurzaamheid fokten, voordat de term zijn intrede deed. De kruisligging moet nu de aandacht krijgen.'

En de productie?

'Natuurlijk zijn de kilogrammen melkvererving belangrijk. Maar de gehalten horen een grotere rol te spelen. Vooral het eiwitpercentage moet minimaal stabiliseren of het liefst verbeteren. Eigenlijk komen we nu op een punt waar veel Zwitserse veehouders tegenaan lopen: ze zoeken te veel eigenschappen in één stier.'

De Zwitserse koeien in Brussel toonden veel type en hoogtemaat. Is dit een trend geweest in de Zwitserse fokkerij?

'Melktype is sowieso geen fokkerijtrend bij ons geweest, aan dat kenmerk geven we geen oordeel in ons systeem. Of een koe voldoende melk geeft, dat zien we wel aan de melkcontrole. Dat hoeft het exterieur niet weer te geven. Melktype is ook een lastig kenmerk. Te extreme koeien hebben niets meer bij te zetten. Voor de hoogtemaat ligt het ideaal voor ons tussen de 1,46 en 1,54 meter. Koeien boven die maat worden in het keuringssysteem van de SFHV automatisch afgestraft. Te grote koeien zijn minder functioneel. Daar zijn ook studies naar gedaan. Een koe van 1,45 meter geeft in verhouding meer melk dan een koe van 1,60 meter.'

Hoe groot is de invloed van buitenlandse stieren?

'Ik schat dat bij roodbont ruim veertig procent van de stieren uit het buitenland komt. Voor zwartbont

ligt dit nog iets hoger. Stadel bijvoorbeeld is hier heel veel ingezet. In het vorig boekjaar was hij de meestgebruikte stier bij roodbont. Stadel is niet te extreem op bepaalde onderdelen, maar gewoon mooi van type en met een goede uiervererving. In sommige gevallen wordt het gebruik van buitenlandse stieren echter overdreven, dan gaat het over kwaliteiten waarvoor men ook bij de eigen Zwitserse stieren terecht kan.'

Geeft het stamboek stieradvies aan de veehouders?

'Nee, onze veehouders zoeken allemaal zelf de geschikte stieren uit, zowel uit binnen- als buitenland. Misschien hebben we daar ook meer tijd voor aangezien het gemiddelde bedrijf hier twintig koeien telt, maar het resulteert wel in koeien met flair. Wij zijn echt nog fokkers. Daar komt bij dat steeds meer veehouders door overheidsmaatregelen gedwongen zijn een keuze in de bedrijfsvoering te maken, waardoor ook het fokdoel verandert. Gaan we naar een intensief bedrijf met een hoge productie of gaat de voorkeur uit naar een ecologische bedrijfsvoering? Elke veehouder zal de stieren kiezen die binnen zijn management passen. Ach, als je echt wilt weten hoe iets zich ontwikkelt, dan kijken we meestal naar Nederland. Daar zijn ze minder conservatief, de Zwitsers wachten liever af.'

Christel van Raay

Hoofdinspecteur Liechti: 'Misschien leken we zo veel beter omdat Nederland dacht te winnen'

Zwitserse koeien met flair